

พุทธวจน

พระธรรม คือ พระพุทธ

อานนท์ ! ความคิดอาจมีแก่พวกเธออย่างนี้ว่า
ธรรมวินัยของพวกเรา มีพระศาสดาล่วงลับไปแล้ว
พวกเราไม่มีพระศาสดาดังนี้

อานนท์ ! พวกเธออย่าคิดดั่งนั้น
อานนท์ ! ธรรมก็ดี วินัยก็ดี
ที่เราแสดงแล้ว บัญญัติแล้ว
แก่พวกเธอทั้งหลาย

ธรรมวินัยนั้น

จักเป็นศาสดาของพวกเธอทั้งหลาย
โดยกาลล่วงไปแห่งเรา

๑ บทสวด ปฏิจจสมุปบาท จากพระโอสถ์ ๑

อิธะ ภิกขเว อริยสะวาทโก ปะฏิจจะสะ-
มุปาทัฏเฐว สาธุกัง โยนิโส มะนะสิกะโรติ

ภิกขุทั้งหลาย อริยสาวกในธรรมวินัยนี้
ย่อมกระทำไว้ในใจโดยแยบคายเป็นอย่างดี
ซึ่งปฏิจจสมุปบาทนั้นเทียว ดังนี้ว่า

อิมัสมีมิง สะติ อิทัง โหติ

ด้วยอาการอย่างนี้ เมื่อสิ่งนี้มี สิ่งนี้ย่อมมี

อิมัสสุปาธา อิทัง อุปปัชชติ

เพราะความเกิดขึ้นแห่งสิ่งนี้ สิ่งนี้จึงเกิดขึ้น

อิมัสมีมิง อะสะติ อิทัง นะ โหติ

เมื่อสิ่งนี้ไม่มี สิ่งนี้ย่อมไม่มี

อิมัสสะ นิโรธา อิทัง นิรุชฌติ

เพราะความดับไปแห่งสิ่งนี้ สิ่งนี้จึงดับไป

ยะทิทัง

ได้แก่สิ่งเหล่านี้ คือ

อะวิชชาปัจจะยา สังขารา

เพราะมีอวิชชาเป็นปัจจัย จึงมีสังขารทั้งหลาย

สังขาระปัจจะยา วิญญาณัง

เพราะมีสังขารเป็นปัจจัย จึงมีวิญญาณ

วิญญาณะปัจจะยา นามะรูปัง

เพราะมีวิญญาณเป็นปัจจัย จึงมีนามรูป

นามะรูปะปัจจะยา สะพายะตะนัง

เพราะมีนามรูปเป็นปัจจัย จึงมีสฬายตนะ

สะพายะตะนะปัจจะยา ผัสโส

เพราะมีสฬายตนะเป็นปัจจัย จึงมีผัสสะ

ผัสสะปัจจะยา เวทะนา

เพราะมีผัสสะเป็นปัจจัย จึงมีเวทนา

เวทะนาปัจจะยา ตัณหา

เพราะมีเวทนาเป็นปัจจัย จึงมีตัณหา

ตัณหาปัจจะยา อุปาทานัง

เพราะมีตัณหาเป็นปัจจัย จึงมีอุปาทาน

อุปาทานะปัจจะยา ภาวะ

เพราะมีอุปาทานเป็นปัจจัย จึงมีภพ

ภาวะปัจจะยา ชาติ

เพราะมีภพเป็นปัจจัย จึงมีชาติ

ชาติปัจจะยา ชะรามะระณัง โสกะปะริเทวะ-

ทุกขะโทมะหนัสสุปายาสา สัมภะวันติ

เพราะมีชาติเป็นปัจจัย ชรามรณะ โสกะปริเทวะ

ทุกขะโทมะหนัสสุปายาสะทั้งหลาย จึงเกิดขึ้นครบถ้วน

เอาะเมตัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ

สะมุทะโย โหติ

ความเกิดขึ้นพร้อมแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้
ย่อมมีด้วยอาการอย่างนี้

อะวิชชาเยเตววะ อเสสะวิราคะนิโรธา สังขาระนิโรโ

เพราะความจางคลายดับไปโดยไม่เหลือ

แห่งอวิชชาอันนั้นเทียว

จึงมีความดับแห่งสังขาร

สังขาระนิโรธา วิญญาณะนิโรโ

เพราะมีความดับแห่งสังขาร

จึงมีความดับแห่งวิญญาณ

วิญญาณะนิโรธา นามะรูปะนิโรโ

เพราะมีความดับแห่งวิญญาณ

จึงมีความดับแห่งนามรูป

นามะรูปะนิโรธา สะพายะตะนะนิโรโ

เพราะมีความดับแห่งนามรูป

จึงมีความดับแห่งสฬายตนะ

สะพายะตะนะนิโรธา ผัสสะนิโรโ

เพราะมีความดับแห่งสฬายตนะ

จึงมีความดับแห่งผัสสะ

ผัสสะนิโรธา เวทะนานิโรโ

เพราะมีความดับแห่งผัสสะ

จึงมีความดับแห่งเวทนา

เวทะนานิโรธา ตัณหานิโรโ

เพราะมีความดับแห่งเวทนา

จึงมีความดับแห่งตัณหา

ตัณหานิโรธา อุปาทานะนิโรโ

เพราะมีความดับแห่งตัณหา

จึงมีความดับแห่งอุปาทาน

อุปาทานะนิโรธา ภาวะนิโรโ

เพราะมีความดับแห่งอุปาทาน

จึงมีความดับแห่งภพ

ภาวะนิโรธา ชาตินิโรโ

เพราะมีความดับแห่งภพ จึงมีความดับแห่งชาติ

ชาตินิโรธา ชะรามะระณัง โสกะปะริเทวะ-

ทุกขะโทมะหนัสสุปายาสา นิรุชฌันติ

เพราะมีความดับแห่งชาตินั้นแล

ชรามรณะ โสกะปริเทวะทุกขะโทมนัส

อุปายาสะทั้งหลายจึงดับสิ้น

เอาะเมตัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ

นิโรโ โหตีติ

ความดับลงแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้

ย่อมมีด้วยอาการอย่างนี้ ดังนี้